

מקור המאמר בזהר פרשת נח דף טא ע"ב
הקב"ה מצטער בגלות ישראל ובחרבן המקדש

רְבִי אֶלְעָזָר אֶזְל לְגַבְיָה דְרַבֵּי יוֹסִי בְרַבֵּי שְׁמַעוֹן
בְּן לְקוֹנִיָּא חָמוּי. פִּיּוֹן דְחָמָא לִיָּה אֲתַקִּין לִיָּה
תּוֹפְסִיתָא (ס"א טוֹפְסִיָּא) דְקוֹמְרָא בְמָטוֹן דְקוֹלְפָּא
וּיְתִיבוּ. אָמַר לִיָּה חָמוּי אֶפְשָׁר דְשַׁמְעַת מֵאֲבוּדֵי הָאִי
דְכְתִיב (איכה ב) עֲשֵׂה יי אֲשֶׁר זָמַם בְּצַע אֲמָרְתוֹ אֲשֶׁר
צָוָה מִימֵי קָדָם.

אָמַר לִיָּה הָא אֻקְמוּהָ חֲבָרְיָא. בְּצַע אֲמָרְתוֹ, דְבֹזַע
פּוֹרְפִירָא דִילִיָּה. אֲשֶׁר צָוָה מִימֵי קָדָם, דְהָא
פּוֹרְפִירָא פְקִיד לָהּ מֵאֲנוּן יוֹמֵי קְדָמָי עֲלָאֵי, וּבִיּוֹמָא
דְאֲתַחֲרִיב בֵּי מְקֻדְשָׁא בֹזַע לָהּ. בְּגִין דְהָאֵי פּוֹרְפִירָא
אִיְהִי יְקָרָא דִילִיָּה וְתִיקוּנָא דִילִיָּה וּבֹזַע לִיָּה.

אָמַר לִיָּה עֲשֵׂה יי אֲשֶׁר זָמַם. וְכִי מִלְכָּא חָשִׁיב (קוֹדָם)
לְאֲבָאָשָׁא לְבָנוּי עַד לָא יִיתוֹן לְמַחְטִי. אָמַר
לִיָּה לְמִלְכָּא דְהָוָה לִיָּה מָאן יְקָר, וּבְכָל יוֹמָא הָוָה
דְחִיל עָלֵיהּ דְלָא יִתְבַּר וְהָוָה מְסַתְּפֵל בֵּיהּ וְתַקִּין
בְּעֵינָיו. לְיוֹמִין אָתָּא בְרִיָּה וְאַרְגִּזֵי לִיָּה לְמִלְכָּא, נְטִל
מִלְכָּא הֵהוּא מָאן יְקָר וְתִבְר לִיָּה. הָדָא הוּא דְכְתִיב
עֲשֵׂה יי אֲשֶׁר זָמַם.

עָלִיו שְׁלָא יִשְׁבַּר וְהָיָה מְסַתְּפֵל בּוֹ וּמְצָא חֵן בְּעֵינָיו. לְיָמִים בָּא בְּנוֹ וְהִרְגִּיז אֶת הַמְּלָךְ. לְקַח
הַמְּלָךְ אוֹתוֹ כְּלֵי יְקָר וְשִׁבַּר אוֹתוֹ. זֶהוּ שְׁכַתוּב עֲשֵׂה ה' אֲשֶׁר זָמַם.

רְבִי אֶלְעָזָר הִלֵּךְ אֶל רְבִי
יוֹסִי בְרַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן לְקוֹנִיָּא
חָמוּי. פִּיּוֹן שָׂרָאָה אוֹתוֹ,
הִתְקִין לוֹ שְׁטִיחַ שֶׁל כֶּסֶף
בְּמוֹטוֹת שֶׁל עֵץ, וַיֵּשְׁבוּ. אָמַר
לוֹ חָמוּי, אֶפְשָׁר שְׁשַׁמְעַת
מֵאֲבִיךָ זֶה שְׁכַתוּב (איכה ב)
עֲשֵׂה ה' אֲשֶׁר זָמַם בְּצַע
אֲמָרְתוֹ אֲשֶׁר צָוָה מִימֵי
קָדָם?.

אָמַר לוֹ, הֲרִי פְרִשׁוּהָ
הַחֲבָרִים, בְּצַע אֲמָרְתוֹ -
שְׁקַרְעַת הָאֲדָרְתַּת שְׁלוֹ. אֲשֶׁר
צָוָה מִימֵי קָדָם - שְׁהֲרִי אוֹתָהּ
הָאֲדָרְתַּת צָוָה מֵאוֹתָם יָמִים
רֵאשׁוֹנִים עֲלִיוֹנִים, וּבִיּוֹם
שְׁחָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ קָרַע
אוֹתָהּ, מִשׁוּם שֶׁהָאֲדָרְתַּת הַזֶּה
הִיא כְבוֹדוֹ וְתִקּוּנוֹ, וְקָרַע
אוֹתָהּ.

אָמַר לוֹ, עֲשֵׂה ה' אֲשֶׁר זָמַם,
וְכִי מִלְכָּךְ חוֹשֵׁב [קָדָם] לְהִרְע
לְבָנוּי עַד שְׁלָא יְבָאוּ לְחֻטָּא?
אָמַר לוֹ, (מְשַׁל) לְמִלְכָּךְ שְׁהָיָה לוֹ
כְּלֵי יְקָר, וּבְכָל יוֹם הָיָה פּוֹחַד

בֹּא רֵאָה, מִיּוֹם שֶׁנִּבְנְהָ בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ הִיָּה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא מִסְתַּפֵּל בּוֹ וְחָבִיב עָלָיו
הַרְבֵּה, וְהָיָה פּוֹחֵד עַל
יִשְׂרָאֵל שֶׁיִּחְטְאוּ וַיִּחַרַב בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ. וְכֹךְ בְּכָל פַּעַם
שֶׁהָיָה בָּא אֶצֶל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ,
הָיָה לוֹבֵשׁ אוֹתָהּ אֲדָרֶת. אַחַר
שֶׁגָּרְמוּ הַחֲטָאִים וְהַרְגִּיזוּ
לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ, נִחְרַב בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ וְקָרַע אוֹתָהּ הָאֲדָרֶת
[קָרַע אוֹתָהּ הָאֲדָרֶת וְנִחְרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ].
הֵינּוּ שֶׁכְּתוּב עֲשֵׂה ה' אֲשֶׁר
זָמַם.

בַּצַּע אָמְרָתוֹ וְגו' [הָאֲמָרָתוֹ הַזֶּה
בְּתַחֲלָה יִשְׁבֶּה בְּרֹאשׁ אַמִּיר, וְהָרִי
הַתַּעֲטָרוֹ עֲטָרָה לְרֹאשׁ וְאֵילָן נָאָה לִפְנֵי.
וְהָיָה מִימֵי קֹדֶם וְדָאִי, וְאִזְ עֲצָבוֹת לִפְנֵי
בְּבִתִּים הַחֲיֻצוֹנִים וְדָאִי, (ישעיה לג) וְהֵן
אֲרָאֲלֶם צַעְקוֹ חֲצָה. (שם כב) וַיִּקְרָא ה'
אֱלֹהִים צְבָאוֹת בְּיוֹם הַהוּא וְגו']. הֵינּוּ
בְּזִמְן שֶׁנִּחְרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ.
אָבֵל בְּזִמְן אַחַר אֵין חֲדוּהָ
לִפְנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּמוֹ
זִמְן שֶׁאֹבְדִים רְשָׁעֵי הָעוֹלָם
וְאוֹתָם שֶׁהַרְגִּיזוּ לִפְנֵי. זֶהוּ
שֶׁכְּתוּב (משלי יא) וּבֹאֲבֹד
רְשָׁעִים רָנָה. וְכֹן בְּכָל דוֹר

תָּא חֲזִי, מִן יוֹמָא דְאַתְבְּנִי בֵּי מִקְדָּשָׁא הָהּ קְדָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא מִסְתַּפֵּל בֵּיהּ וְחָבִיב עָלֵיהּ סִגְיָ וְהָהּ
דְּחִיל עָלֵיהּ דִּישְׂרָאֵל דִּיחֲטוּן וַיִּחַרַב בֵּי מִקְדָּשָׁא. וְכֹן
בְּכָל זִמְנָא דְהָהּ אָתִי לְגַבֵּי בֵּי מִקְדָּשָׁא הָהּ לְבִישׁ
הֵהוּא פּוֹרְפִירָא. לְבַתָּר דְּגָרְמוּ חוּבִין וְאַרְגִּיזוּ קַמֵּי
מַלְכָּא אֲתַחַרַב בֵּי מִקְדָּשָׁא וּבִזַּע הֵהוּא פּוֹרְפִירָא ^(ד"א)
גְּרִיס הֲכִי הֵהוּא פּוֹרְפִירָא וְאַתְחַרַב בֵּי מִקְדָּשָׁא) הֵינּוּ דְכָתִיב עֲשֵׂה יי אֲשֶׁר
זָמַם.

בַּצַּע אָמְרָתוֹ וְגו' (הָאִי אָמְרָתוֹ בְּקִדְמִיתָא יִתְבָּא בְּרֹאשׁ אַמִּיר. וְהָא אֲתַעֲטָרוּ עֲטָרָא

לְרִישָׁא וְאֵילָן נָאָה לִפְנֵי. וְאֵיהִי מִימֵי קֹדֶם וְדָאִי. וְכִדְוִן עֲצִיבֵי קַמֵּיהּ בְּבִתֵּי בְּרָאִי וְדָאִי וְהוּ

(ישעיה לג) אֲרָאֲלֶם צַעְקוֹ חֲצָה. (ישעיה כב) וַיִּקְרָא יי צְבָאוֹת בְּיוֹם הַהוּא וְגו') הֵינּוּ בְּזִמְנָא

דְּאַתְחַרַב בֵּי מִקְדָּשָׁא. אָבֵל בְּזִמְנָא אַחְרָא לִית חֲדוּהָ
קַמֵּי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּזִמְנָא דְאַתְאֲבִידוּ חֲיִיבֵי
עֲלֵמָא וְאַנּוּן דְאַרְגִּיזוּ קַמֵּיהּ הָדָא הוּא דְכָתִיב, (משלי יא)
וּבֹאֲבֹד רְשָׁעִים רָנָה. וְכֹן בְּכָל דָּרָא וְדָרָא דְעָבִיד
דִּינָא בְּחֲיִיבֵי עֲלֵמָא. חֲדוּהָ וְתוֹשְׁבַתָּא קַמֵּי קְדָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא.

וְאִי תִימָא הָא תְּנִינָן דְלִית חֲדוּהָ קַמֵּי קְדָשָׁא בְּרִיךְ
הוּא כִּד אֵיהוּ עָבִיד דִּינָא בְּחֲיִיבֵי. אֵלָא תָּא
חֲזִי, בְּשַׁעֲתָא דְאַתְעָבִיד דִּינָא בְּחֲיִיבֵי, חֲדוּוֹן

וְדוֹר שֶׁעוֹשֶׂה דִין בְּרְשָׁעֵי הָעוֹלָם, חֲדוּהָ וְתוֹשְׁבַתָּא לִפְנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

וְאִם תֵּאמַר, הָרִי שְׁנִינּוּ שְׂאִין חֲדוּהָ לִפְנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּשֶׁהוּא עוֹשֶׂה דִין בְּרְשָׁעִים?
אֵלָא בֹּא רֵאָה, בְּשַׁעֲהָ שֶׁנַּעֲשֶׂה דִין בְּרְשָׁעִים, חֲדוּוֹת וְתוֹשְׁבַתָּא לִפְנֵי עַל שֶׁנֶּאֱבְדוּ מִהָעוֹלָם.

וְהִדְבָרִים הֵלְלוּ כְּשִׁמְגִיעַ
 אוֹתוֹ זְמַן שֶׁהִמְתִּין לָהֶם וְלֹא
 שָׁבוּ אֵלָיו מִחֲטָאֵיהֶם. אָבֵל
 אִם נֶעֱשָׂה בָּהֶם דִּין עַד שֶׁלֹּא
 הִגִּיעַ זְמַנָּם, [ועד] שֶׁלֹּא נִשְׁלַם
 חֲטָאָם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית טו)
 כִּי לֹא שָׁלַם עֹון הָאָמוּרִי עַד
 הֵנָּה, אֲזַי אֵין חֲדוּה לְפָנָיו, וְרַע
 לְפָנָיו עַל שֶׁנֶּאֱבָדוּ.

וְאִם תֹּאמַר, לָמָּה עוֹשֶׂה בָּהֶם
 דִּין טָרָם שֶׁהִגִּיעַ זְמַנָּם? אֵלֹא
 הֵם גָּרְמוּ רַע לְעַצְמָם, שֶׁהָרִי
 הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אֵינוֹ עוֹשֶׂה
 דִּין בְּטָרָם מִגִּיעַ זְמַנָּם, אֵלֹא
 מִשּׁוֹם שֶׁמִּשְׁתַּתְּפִים עִם
 יִשְׂרָאֵל לְהָרַע לָהֶם, וְלִכֵּן
 עוֹשֶׂה בָּהֶם דִּין וּמֵאֲבָדָם
 מִהָעוֹלָם בְּלֹא הַזְמַן. וְזֶהוּ
 שֶׁרַע לְפָנָיו, וְלִכֵּן הִטְבִּיעַ
 מִצְרִים בֵּינָם וְהֶאֱבִיד שׁוֹנְאֵי
 יִשְׂרָאֵל בִּימֵי יְהוֹשֻׁפָט, וְכֵן
 כָּלֵם, שֶׁהָרִי מִשּׁוֹם יִשְׂרָאֵל
 נֶאֱבָדוּ לְפָנָיו זְמַנָּם.

אָבֵל כְּשֶׁהִשְׁלַם הַזְמַן שֶׁחָפָה
 לָהֶם וְלֹא שָׁבוּ, אֲזַי חֲדוּה
 וְתִשְׁבַּחַת לְפָנָיו עַל שֶׁאֲבָדוּ
 מִהָעוֹלָם, פָּרַט לְזְמַן שֶׁחָרַב
 בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁאָף עַל גֵּב
 שֶׁהִשְׁלַם הַזְמַן שֶׁלָּהֶם

שֶׁהִרְגִּיזוּ לְפָנָיו, לֹא הִיָּתְה חֲדוּה לְפָנָיו, וּמֵאוֹתוֹ זְמַן לֹא הִיָּתְה חֲדוּה לְפָנָיו לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה.

וְתוֹשְׁבַּחַן קַמִּיה עַל דְּאִתְאֲבִידוֹ מִעֲלָמָא. וְהָיִי מִלִּי
 כַּד מָטָא הֵהוּא זְמַנָּא דְּאוּרִיךְ לוֹן וְלֹא תֶּאֱבֵן לְגַבִּיה
 מִחוּבִייהוּ. אָבֵל אִי אִתְעֵבִיד בְּהוּ דִּינָא עַד לֹא מָטָא
 זְמַנִּייהוּ, (ועד) דִּלָּא אִשְׁתַּלִּים חוּבִייהוּ, כְּמָה דְּאִתְ
 אָמַר, (בראשית טו) כִּי לֹא שָׁלַם עֹון הָאָמוּרִי עַד הֵנָּה, כִּדִּין
 לִית חֲדוּה קַמִּיה וּבִאִישׁ קַמִּיה עַל דְּאִתְאֲבִידוֹ.

וְאִי תִימָא אִיהוּ עַד לֹא מָטוּ זְמַנִּייהוּ אֲמַאי עָבִיד
 בְּהוּ דִּינָא. אֵלֹא אֲנוּן גְּרַמִּין בִּישָׂא לְגַרְמִייהוּ.
 דְּהָא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא עָבִיד בְּהוּ דִּינָא עַד לֹא
 מָטָא זְמַנִּייהוּ. אֵלֹא בְּגִין דְּמִשְׁתַּתְּפִי בְּהִדְרִייהוּ דְּיִשְׂרָאֵל
 לְאַבְאָשָׁא לוֹן. וּבְגִין כֶּךָ עָבִיד בְּהוּ דִּינָא וְאוּבִיד לוֹן
 מִעֲלָמָא בְּלֹא זְמַנָּא. וְדָא הוּא דְּאֲבִישׁ קַמִּיה. וּבְגִין
 כֶּךָ אֲטַבַּע מִצְרָאִי בִימָא. וְאוּבִיד שֶׁנֶּאֱיָהוּן דְּיִשְׂרָאֵל
 בִּימֵי יְהוֹשֻׁפָט. וְכֵן כְּלָהוּ. דְּהָא בְּגִינִייהוּן דְּיִשְׂרָאֵל
 אִתְאֲבִידוּ בְּלֹא זְמַנָּא.

אָבֵל כַּד אִשְׁתַּלִּים זְמַנָּא דְּאוּרִיךְ לוֹן וְלֹא תָבוּ.
 כִּדִּין חֲדוּה וְתוֹשְׁבַּחַתָּא קַמִּיה עַל
 דְּאִתְאֲבִידוֹ מִעֲלָמָא. בַּר בְּזְמַנָּא דְּאִתְחַרַב בִּי
 מִקְדָּשָׁא. דְּאָף עַל גֵּב דְּאִשְׁתַּלִּים זְמַנָּא דְּלָהוּן
 דְּאִרְגִּיזוּ קַמִּיה, לֹא הָוָה חֲדוּה קַמִּיה. וּמִהֵהוּא
 זְמַנָּא לֹא הָוָה חֲדוּה לְעִילָא וְתַתָּא:

וּמֵאוֹתוֹ זְמַן לֹא הִיָּתְה חֲדוּה לְפָנָיו לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה.

נערך ונסדר על ידי "מפעל הזוהר העולמי" לקירוב הגאולה ברחמים. - דפי "חק לישראל היומי"
 ניתן לקבל בחינם לזיכוי הרבים בלבד. טל': 054-8436784 או אצל מלכות דוד רחוב השומר 74 ב"ב